

من و مغولان

(برای جوانان و نوجوانان)

نویسنده:

جهانگیر دانای علمی

دفتر اسناد و کتابخانه ملی

سرشناسه	: دانای علمی، جهانگیر، ۱۳۳۶
عنوان و نام پدیدآور	: من و مغولان (برای جوانان و نوجوانان) / تألیف: جهانگیر دانای علمی
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	: ۲۱۶ ص. مصور
شابک	: ۷ - ۶۸۴ - ۲۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: داستان‌های فارسی - قرن ۱۴
موضوع	: Persian Fiction- 20 th century
درصود	: ایران - تاریخ - مغولان و ایلخانان، ۶۱۶-۷۵۶ ق - داستان
موضوع	: Iran- History- Mongols and khanids, 1219-1355 - Fiction
رده‌بندی کتره	: ۱۳۹۸ م ۸۶۶۲ الف / ۸۰۴۱ PIR
رده‌بندی دیویی	: ۸۳۷ / ۳۰۶۲
شماره کتابخانه ملی	: ۵۵۷ / ۸۳۷

من و مغولان

(برای جوانان و نوجوانان)

نویسنده: جهانگیر دانای علمی

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۳۹۸

چاپ صدف: ۱۰۰۰ نسخه

۳۵۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری

نرسیده به خیابان منیری جاوید، پلاک ۱۰۵، واحد ۳ تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰

ایمیل: Arvannashr@yahoo.com وبسایت: www.Arvanashr.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۷.....	پیش‌سخن
۹.....	به‌سوی نیشابور
۳۵.....	رفتن به مغولستان برای قوریلتای
۴۱.....	تموچین یا چنگیز خان
۵۱.....	اوگتای جانشین چنگیز
۵۷.....	مریضی گیوگ خان پسر اوگتای قاآن
۶۹.....	مرگ اوگتای قاآن و سلطنت گیوگ خان
۹۳.....	مرگ گیوگ خان
۱۰۳.....	تنها در میان مغولان
۱۰۹.....	انتخاب جانشین برای گیوگ خان
۱۲۷.....	به‌سوی گیلان
۱۴۵.....	مراسم عروسی و تشکیل خانواده
۱۸۱.....	شروع زندگی
۱۹۷.....	حمله‌ی مغولان به گیلان

پیش‌سخن

یکی از وحشتناک‌ترین دوره‌های تاریخی ایران حمله مغولان بود. این یورش باعث کشته شدن مردم بسیاری از شهرها به‌ویژه در نیشابور و هرات شد. عمکرد مغولان چنان وحشیانه بود، وقتی نامشان به گوش مردم می‌رسید ترس و وحشت غیرقابل‌وصفی بر مردم چیره می‌شد.

بخش اول این داستان حکایت پسری به‌نام موتا است که به‌همراه پدرش برای کسب تجربه در مورد گیاهان دارویی و طبابت، از گیلان بار سفر بستند؛ اما در نیشابور با سر مغولان شدند و به سرزمین قراقوروم (قراقروم) پایتخت چنگیزخان برده شدند.

آنها در دربار «تولی» و «گیوگ‌خان» به خدمت گماشته شدند و همین امر باعث گردید که بعضی از مطالب و آداب و رسوم مغولان از زبان موتا نوشته شود.

در بخش دوم موتا طی حوادثی به زادگاه خویش یعنی گیلان شرقی بازگشت و در گیلان به زندگی ادامه داد که در این بخش نیز از نوع معیشت زندگی و آداب و رفتار مردم گیلان مطالبی نوشته شد.

هنگامی که موتا در گیلان زندگی می‌کرد اولجایتو (خربنده)^۱ به گیلان حمله می‌کند، اتحاد و همبستگی مردم گیلان و کمک موتا باعث شکست

^۱ خدابنده

مغولان برای اولین بار در ایران شد و این داستان بر همین هدف و مبنا به رشته تحریر درآمد تا جوانان و نوجوانان ما با حقایق از تاریخ کشور خود آشنا شوند.

برای نوشتن این داستان، کتاب‌ها و سفرنامه‌ها و منابع دیگر مورد استفاده قرار گرفت تا شرایط و چگونگی جنگیدن و مسائل معیشتی زندگی مغولان روشن گردد و مهمترین منابع مورد استفاده عبارتند از: «معجم التواریخ» (رشیدالدین فضل‌الله همدانی)، «تاریخ جهانگشای جوینی» (عطاءاکبر ریسی)، «تاریخ مغول» (عباس اقبال)، «چنگیزخان» (تسف، ب. ولادیمیر)، «سفرنامه» (کوپولو، تاریخ مغول در ایران، (برتولد اشپولر)، «تاریخ فتوحات مغول» (ج. ج. ساندرز)، «سفرنامه پلان کارپن (ژان پلانو کارپینی) و مجلات و ماهنامه‌های «چمن» «پام» و «باستان‌شناسی» و در مورد حمله به گیلان از کتاب «تاریخ الجغتو» (بدایه محمد القاشانی (کاشانی)، حافظ ابرو و همچنین در مورد آداب و رسوم مردم گیلان از کتاب‌های: «تاریخ گیلان» و «دیلستان، تاریخ طبرستان، رویان» و «مابدران» (ظهیرالدین مرعشی)، «تاریخ گیلان» (عبدالفتاح فومنی)، «فرمانروایان گیلان» (ه.ل. رابینو)، «فرهنگ گیل و دیلم» (محمود پاینده لنگرودی)، «گیل گب (رفسون نوزاد) و غیره بهره بردم. همچنین چند تصویر نیز از کتاب «مغول» (م. وید مورگان) استفاده شد. در خاتمه از همسرم خانم فرشته عبداللهی، همسرم رویان که همواره همراه و مشوق من بودند و هستند تشکر می‌کنم.